

Ondernemers dragen royaal bij aan feestvreugde

800-JARIG BORNE

VIERT JUBILEUMJAAR 2006 GROOTS

Dat een kleine gemeenschap groot kan zijn als het aankomt op het organiseren en vieren van een feest, toont de viering van het 800-jarig bestaan van Borne. Al in april 2004 richtte een club van vijftien mensen de Stichting Borne 800 op om van het jubileumjaar een spetterend feestjaar te maken. "Ons doel was een feest van, met en voor alle Borne-naren. Daarnaast wilden we met het jubileum Borne meer op de kaart zetten. Als centrum van bedrijvigheid in Twente, als aantrekkelijke woongemeente en als toeristische attractie", vertelt stichtingsvoorzitter en Rabobankdirecteur Anne Marie Wijnands.

Met honderden vrijwilligers zorgt de stichting samen met het Bornse verenigingsleven, sportclubs, organisaties en ondernemers voor een jaarvullend programma boordevol activiteiten: elke maand zijn er grote en kleine evenementen. Vooral voor het feestweekend van 22/23 mei – met onder meer een prachtige allegorische optocht, 800 minuten muziek door Bornse koren, orkesten en bands en de reünie "Born in Boorn" - haalde Borne alles uit de kast.

VELE HOOGTEPUNTEN

Voor Anne Marie Wijnands was er niet één hoogtepunt: "Daarmee doe je altijd activiteiten te kort. Wat veel indruk op me heeft gemaakt was het eerste optreden van het gelegenheidskoor en orkest Burgunde 800 op 1 januari 2006 met de speciaal voor deze gelegenheid geschreven ouverture. Dat was kippenvel voor mij! Grote waardering heb ik ook voor de kunstwerken zoals de Spijkmotor en het fotocollageproject, maar ook de Straatspeeldag voor de kinderen was hartverwarmend. Ik ervaar het hele jaar als een groot feest met alleen maar hoogtepunten, want zo'n fantastische optocht, het meemaken van een heus touwtrekkersfeest, een echt Borns Songfestival, een estafette-loop langs de grenzen van Borne - en zo kan ik nog wel even door gaan -, dat is iedere keer weer genieten van het enthousiasme van deelnemers en toeschouwers."

Belangrijke succesfactor is volgens de stichtingsvoorzitter het feit dat de ondernemers binnen een relatief korte periode zoveel geld bij elkaar brachten. "Dat maakte het mogelijk om alle aanvragen en verzoeken van verenigingen, clubjes, scholen, collectieven en individuen om iets te organiseren, te honoreren. Zonder onze sponsors hadden we niet zoveel activiteiten in de agenda gehad. Dat vind ik werkelijk geweldig en toont de enorme betrokkenheid en saamhorigheid die de ondernemers bij dit jubileumjaar hebben getoond. Chapeau!"

FUNDRAISING

Voor het vergaren van de pecunia zorgde een fundraisingcommissie onder leiding van Wim Geul, voorzitter van de plaatselijke ondernemersvereniging Bundeling Bornse Ondernemers (BBO). Het aanvankelijke streefbedrag van drie ton is royaal binnengehaald. Geul vertelt hoe dat gelukt is: "Om ondernemers over de streep te trekken hebben we voorafgaand aan het jubileumjaar zes ondernemersavonden belegd onder de noemer 'Borne in Bedrijf'. De avonden combineerden het nuttige met het aangename. Telkens werd een aantal bekende personen (meestal Borne-naren) geïnterviewd door de Bornse Telegraaf-sportjournalist Wim Neeskens. Naast de uit Borne afkomstige OAD-coryfee Joop ter Haar en de voorzitters van FC-Twente en Heracles Joop Munsterhuis en Jan Smit, onder meer ook Bornse topsporters

zoals zwemster Marleen Veldhuis, kickboksster Peter Aerts en golfer Stephan Matel, topman Herman Wessels en RTV-Oost hoofdredacteur Hennie Everts. Dankzij muzikale intermezzo's en een hapje en een drankje waren het steeds boeiende avonden die de Bornse ondernemers dankbaar aangrepen om te netwerken, maar die vooral ook het enthousiasme om financieel bij te dragen stimuleerden. We hadden vijf categorieën financiers. Organisaties die minimaal 25.000 doneerden zijn de founders. Hoofdsponsors, sponsors, subsponsors, donateurs schenken in grootte aflopende bedragen, terwijl een groot aantal ondersteuners kleine bedragen - soms in natura - gaven voor het jubileumfeest. Tegenover alle bijdragen boden we onder meer reclame, publiciteit en recepties tijdens belangrijke evenementen."

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

Samen met Rabobank en gemeente behoort bouwonderneming Oude Wolbers tot de drie founders van de stichting. Voor de gebroeders Wim en Hans Oude Wolbers gaven sociaal-maatschappelijke motieven de doorslag: "We vinden het belangrijk om door financiële ondersteuning en bestuurlijke nevenfuncties in het verenigingsleven bij te dragen aan uiteenlopende maatschappelijke doelstellingen. De jubileumviering vonden we een goede gelegenheid om iets te betekenen voor de

Bornse gemeenschap. Door founder te worden hoopten we een voorbeeldfunctie te vervullen. Het streefbedrag is door de ondernemers ruimschoots bijeengebracht. We zijn ervan overtuigd dat dit belangrijke jubileumjaar een stimulans is voor meer activiteiten op sociaal maatschappelijke en cultureel gebied. We hopen dat de ondernemers daaraan ook in de toekomst hun steentje willen bijdragen. Waardering hebben we voor het enthousiasme, de energie en de saamhorigheid van vele Bornenaren voor Borne 800. 'Hut ab und alle Achtung' zou de Duitser zeggen!"

BLIJVENDE RESULTATEN

Het jubileum heeft duidelijke resultaten opgeleverd. "Een jaar lang staat Borne op een bijzondere manier heel positief in de publiciteit, waarmee het zeker regionaal goed op de kaart is gezet. We hopen dat alle niet-Bornenaren die Borne bezochten ook komende jaren ons dorp weten te vinden en te waarderen", geeft Wijnands aan. Als blijvende resultaten wijzen Wijnands en ook Geul op een aantal tastbare zaken, zoals het fotocollageproject en de geplande Muziekkoepeel, een geschenk van de Stichting Borne 800 aan de gemeenschap. Vooral het fotokunstwerk op de Pellenhof maakte indruk op Geul: "Vlak nadat het geplaatst was stond ik aan het eind van die vrijdag even helemaal alleen, in de regen, in het centrum van het project. Ik was ontroerd door de omvang en indrukwekkende originaliteit. Het verdient een prominente permanente plek in het dorp, ook als toeristische attractie." Maar een bijzonder resultaat is volgens beiden vooral terug te vinden in de versteviging van de onderlinge contacten en de sociale structuren in het dorp. Wijnands: "Er zijn veel nieuwe contacten gelegd tussen sportverenigingen, kunstenaars, horecamensen en bestuurders. Het zou toch prachtig zijn als we van die gegroeide saamhorigheid komende jaren nog de vruchten kunnen plukken." Volgens Geul heeft de jubileumviering positief bijgedragen aan de opbloei die het dorp toch al liet zien. Hij wijst daarbij op de toegenomen kwaliteit van evenementen als 'Melbuul'ndagen' en 'Het Beste van Borne'. "De aantrekkende economie en de nieuwbouw in Bornsche Maten zorgen voor het verdwijnen van leegstand en groeiende belangstelling van ondernemers voor vestiging in Borne. Borne 800 heeft de effecten van de lift waarin Borne zit behoorlijk versterkt!"

VAN BURGUNDE TOT BORNE

In 1206 duikt de naam 'Burgunde' voor het eerst op in een akte van de bisschop van Utrecht. Via verschillende namen - o.a. Borgende, Borngende, Boerne, Borgen - krijgt het dorp in 1546 de naam Borne. Tot eind 18e eeuw had Borne een zuiver agrarische structuur. Van het vroegere dorp resteert nu nog de Meijershof, waarvan de geschreven geschiedenis teruggaat tot het jaar 1206. Borne ontwikkelde zich in de naaste omgeving van deze hof als een geheel van erven, landerijen en woeste gronden die het bezit waren van de bisschoppen van Utrecht. Door de Bornse wijze van vererving - waarbij de boerderij en het land onder de kinderen werd verdeeld - ontstond een grote groep kleine keuterboeren die door huisnijverheid - spinnen en weven - het te geringe inkomen moest opvijzelen. Dankzij de vele huiswevers en -spinners was Borne de bakermat voor de ontwikkeling van de textielindustrie in Borne. Fabrikeurs kochten de geweven stoffen op en verkochten die weer aan afnemers in het westen. Daar werd goed geld aan verdiend. Het fraaie patriciërshuis aan de Ennekerdijk getuigt daarvan: het Bussemakershuis, gebouwd in Lodewijk XIV-stijl dateert uit 1779. In de 19e eeuw zet in Borne de industrialisatie in. In 1814 telt Borne ongeveer tien "fabriekken". Bekend werd vooral de textielfamilie Spanjaard die in 1828 in Borne een bedrijfje startte dat na een grote groei en bloei in de eerste helft van de 20ste eeuw in 1973 het loodje legde. Spanjaard had grote invloed in het dorp en liet onder meer scholen, badhuis, bibliotheek en woningen bouwen. Verschillende fabrieken vonden hun oorsprong in Borne, zoals de bierbrouwerijen van Meijling en Van Cleeff (de latere Hengelose Bierbrouwerij) en machinefabriek Stork. In 1894 kreeg Borne als eerste plattelandsgemeente in Nederland een elektriciteitscentrale. Een initiatief van ir. R.W.H. Hofstede Crull wiens bedrijf (ook) naar Hengelo verhuisde: Heemaf, dat nu deel uitmaakt van Holec. De bijnaam van Bornenaren - Melbuul'n - vindt zijn oorsprong in de stoomgrutterij van de erven A. ten Cate. Medewerkers knipten vaak een punt van een meelzak af voor op het hoofd. Na een paar uur werken zaten de mannen onder het meel.